

קריינית: פאניה סילס הייתה חלוצה מאנשי העליה הראשונה. היא הייתה מאותן נשים נפילות שגאלו את אדמת הארץ. בגיא אוני היא קיוותה למצוא בית לאחר שאיבדה את ביתה הקודם. כמו עוף החול שנשרף ומן האפר קם לתחיה. שוב ושוב. פאניה הייתה לוחמת ואולי פמיניסטית, אבל היא לא ידעה את זה.

מערכה א':

נוף של הרים ושדות. פאניה ויחיאל בדרך לגיא אוני.

נוסעים בעגלה בשתיקה. פאניה מחזיקה את תמרה.

יחיאל: את רוצה לנוח?

פאניה: לא, לא חשוב. היכן אנחנו?

יחיאל: בעוד כשעה נגיע לתבור. שם נעצור.

תמרה בוכה.

יחיאל: היא רעבה.

פאניה: כן

עוצרים ופאניה מאכילה את תמרה.

יחיאל: גמרת?

פאניה צועקת בבהלה. עולים לעגלה. פאניה מזמזמת שיר. נוסעים בשתיקה.

יחיאל: על שם מי תמרה?

פאניה: על שמה.

יחיאל: שם יפה, גם רוסי וגם עברי.

תמרה בוכה.

יחיאל: היא רטובה

לוקח את תמרה ומחליף לה חיתול.

פאניה: מתי...?

יחיאל: מה?

פאניה: מתי נפטרה אשתך?

יחיאל: לפני שנה וחצי.

פאניה: ממה?

יחיאל: קדחת.

שתיקה.

פאניה: זהו השרון?

יחיאל: לא. זהו הגליל התחתון.

שתיקה ארוכה.

פאניה: מה המקום הזה?

יחיאל: ים טבריה. והעיר טבריה. ולידה בקעת גינוסר.

פאניה: מה המרחק בין הימה לג'עוני? אפשר לטייל עד אליה?

יחיאל: איננו נוהגים לטייל.

פאניה: מדוע לא?

יחיאל: הגליל שורץ שודדים. וחוץ מזה- העמל מתיש אותנו.

פאניה: אבל הנוף יפה כל כך!

יחיאל: בסוכות נצא לטיול ועד הימה נרד. אנו והילדים.

ממשיכים לנסוע.

יחיאל: זוהי צפת. שם נולדתי.

פאניה: בעוד כמה זמן נגיע אליה?

יחיאל: לא היום.

פאניה: אבל אמרת שנביא משם את הילדים!

יחיאל: מחר אסע להביא אותם. או מחרתיים. אני רוצה להגיע הביתה. הביטי! הנה שם גיא אוני!

יחיאל ופאניה יוצאים. בונים את גיא אוני.

מערכה ב':

(מגיעים לגיא אוני- מוזנח, בקתות חימר, קוצים, עשב. יחיאל ופאניה נכנסים לבמה)

יחיאל: היינו שבעה עשר אברכים כשהתיישבנו כאן ב1878, נחושים בהחלטתנו להפוך לעובדי אדמה. מן השבעה עשר נותרו ארבע משפחות. ואחר כך שלוש... עוד תכירי אותן. בשנה שעברה נאלצנו כולנו לנטוש את גיא אוני ולשבור שבר בשדות זרים. אך פרומקין כבר חזר. ועכשיו אני חוזר. ואני מקווה שבקרוב ישובו גם האחרים.

פאניה: מדוע ג'עוני?

יחיאל: מה זאת אומרת?

פאניה: מדוע התיישבתם דווקא כאן?

יחיאל: היה ברור לנו שזה יהיה המקום. לתומנו חשבנו שכל חמשת אלפים יהודי צפת ינהרו בעקבותינו. אך אלה דבקים בעלוקות המוצצות את דמם...

מרדכי לייב ואיסר פרומקין מופיעים: יחיאל!!

מחבקים אותו.

יחיאל: הבאתי זרעים! ירד גשם?

מרדכי: לא, עדיין לא. אך הפלאחים אומרים שהם חשים כי בקרוב ירד.

יחיאל: הם חשים בו זה שנתיים!

איסר: הרי לא לנצח תהיה בצורת.

מרדכי: איפה עבדת?

יחיאל: בפרדסים של שמעון רוקח. על יד יפו.

אנשים מתקבצים. גברים מחבקים את יחיאל. נשים מרכלות על פאניה.

רבקה עדיס (אחותה של רחל אשתו המנוחה של יחיאל) מגיעה. שתי צמות, שרשרת זהב.

רבקה: יחיאל! חזרת!

יחיאל: ידידי ורעי, זוהי פאניה אשתי

אנשים קוראים: מזל טוב! בשעה טובה! מתי? היכן?

רבקה נועצת בפאניה מבט עוין.

יחיאל: ואת, פאניה, הכירי את אחי, מתיישרי גיא אוני, מרדכי לייב, איסר פרומקין, ריבה פרומקין...
וזוהי רבקה עדיס מעין זיתים, אחותה הצעירה של אשתי המנוחה, רחל...
(מציג כל אחד בתורו)

יחיאל לרבקה: הילדים? השלום להם?

רבקה: שלום להם. בשבת היו בביתנו, וביום ראשון החזרתי אותם לצפת, לבית של לאה.

יחיאל: מחר או מחרתיים אסע להביאם. תעזרי לפאניה, רבקה?

רבקה: כל מה שתבקש ממני אעשה!

מרדכי לייב: אומרים שקליסקר מתכוון למכור את האדמה שלו!

יחיאל: מדוע?!

מרדכי לייב: אשתו חולה בקדחת, שני ילדיו מוכי גרענת, והוא עצמו נפצע כי רגמו אותו באבנים...

יחיאל: אלמלי הבצורת היה נשאר.

שוורץ: מאימתי אתם בדרך, יחיאל?

יחיאל: לפני ארבעה ימים יצאנו מיפו.

האנשים מלווים אותם הביתה ונפרדים מהם.

יחיאל: ברוכה הבאה לביתנו, פאניה.

נכנסים לבית.

יחיאל: את פוחדת?

פאניה: לא, וכי מדוע אפחד?

פאניה מתחילה לסדר את החבילות בבית.

פאניה: היכן המים?

יחיאל: אלך להביא.

יחיאל יוצא. פאניה מנקה את הבית. מזיזה רהיטים. מוצאת תמונה של יחיאל ורחל ומתבוננת בה.

רבקה נכנסת עם דליי מים.

רבקה: היא הייתה היפה בבנות הגליל.

פאניה (נבהלת): מה זה? היכן יחיאל?

רבקה: פגשתי אותו ליד המעיין, בין הבדואיות. אינך יודעת ששאיבת מים אינה מלאכה לגברים? מה יאמרו עליו הפלאחים?

פאניה: וכי מנין לי לדעת? בביתי זרמו מים בברזים. מדוע לא אמר לי? יכול היה לומר לי שאין זה נהוג.

רבקה מצחקקת והולכת. פאניה ממשיכה לנקות.

זרמו